

دارودرمانی بیماری‌های اعصاب و روان

تألیف

دکتر ناعمه نیک ورز

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دکتر حسین خلیلی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر زهرا صحرائی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر پدیده قائلی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دارودرمانی بیماری‌های اعصاب و روان

فرمیت: ۸۱۴

ناشر: انتشارات کتاب ارجمند

صفحه‌آرا: آیدا روستا

طراح جلد: فاطمه پاشاخانلو

چاپ: سامان صحافی، روشنگر

چاپ اول: اردیبهشت ۱۳۹۱، ۲۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۰-۰۰۰-۴

www.arjmandpub.com

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۶۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نشر یا پخش یا عرضه کند، پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

سرشناسه: نیک‌ورز، ناعمه، ۱۳۶۳-

عنوان و نام‌پدیدآورنده: دارودرمانی

بیماریهای اعصاب و روان/ تألیف ناعمه نیک‌ورز،

زهره صحرائی، حسین خلیلی

مشخصات نشر: تهران، کتاب ارجمند، ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری: ۵۰۴ ص. رقمی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۰-۰۰۰-۴

موضوع: روان‌داروشناسی

موضوع: داروهای روان‌پزشکی

موضوع: اعصاب - بیماریها - درمان

موضوع: بیماریهای روانی - درمان

شناسه افزوده: صحرائی، زهره، ۱۳۵۹-

شناسه افزوده: خلیلی، حسین، ۱۳۵۲-

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲/۹۵۲ RM ۳۱۵

رده‌بندی دیویی: ۶۱۵/۷۸

شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۰۹۹۸۹

مؤکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ کارگر و ۱۶، آذر، پلاک ۲۹۲، تلفن ۸۸۹۷۰۰۲

شعبه اصفهان: خیابان چهارباغ بالا، پاساژ هزارچشم، تلفن ۰۳۱۱-۶۲۸۱۵۷۴

شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، انتشارات مجید دانش، تلفن ۰۵۱۱-۸۴۴۱۰۱۶

شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن ۰۱۱۱-۲۲۲۷۷۶۱

شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی، تلفن ۰۱۳۱-۳۳۳۱۰۷۶

شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست تلفن ۰۹۱۸-۲۰۰۹۰

شعبه کرمانشاه: خ مدرس، پشت پاساژ سعید، کتابفروشی دانشمند، تلفن ۰۸۳۱-۷۲۸۲۰۴۴

بها: ۲۲۰۰۰ تومان

با ارسال پیامک به شماره ۰۹۹ ۰۹۹ ۰۰۰ ۱۰۰۰ در جریان تازه‌های نشر ما قرار بگیرید:

دریافت تازه‌های نشر پزشکی به صورت پیامک

ارسال عدد ۱:

دریافت تازه‌های نشر روان‌شناسی به صورت پیامک

ارسال عدد ۲:

دریافت خبرنامه الکترونیکی انتشارات ارجمند به صورت ایمیل

ارسال ایمیل:

فهرست مطالب

بخش اول: مروری بر داروهای مورد استفاده در بیماری‌های اعصاب و روان.....	۱۳
فصل ۱: داروهای ضدافسردگی.....	۱۵
ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای.....	۱۷
داروهای مهارکننده بازجذب سروتونین و نوراپی نفرین.....	۱۹
داروهای دسته SSRI.....	۲۱
داروهای دسته تری آزولوپیریدین.....	۲۶
ضدافسردگی‌های دسته آمینوکتون.....	۲۷
ضدافسردگی‌های دسته تراسیپلیک‌ها.....	۲۸
داروهای دسته مهارکننده مونوآمین اکسیداز (MAOIs).....	۲۹
غلظت پلاسمايي و پاسخ باليني.....	۳۱
پایش غلظت پلاسمايي.....	۳۱
تداخلات داروهای ضدافسردگی.....	۳۲
اشکال داروهای ضدافسردگی (۴ فرم ژنریک).....	۳۷
فصل ۲: داروهای ضدسایکوز (Antipsychotic Drugs).....	۴۰
داروهای نسل اول.....	۴۰
داروهای نسل دوم.....	۴۱
مرور عوارض جانبی داروهای آنتی‌سایکوتیک.....	۴۵
فصل ۳: لیتیم.....	۶۵
ارزیابی‌های قبل از شروع درمان.....	۶۵
آموزش به بیمار.....	۶۹
مسمومیت با لیتیم.....	۶۹
تداخلات دارو و غذا.....	۷۰
اشکال دارویی (۴ فرم ژنریک).....	۷۱
فصل ۴: داروهای آرام‌بخش و خواب‌آور.....	۷۲
بنزودیازپین‌ها.....	۷۲
داروهای خواب‌آور گروه Z (آگونیست‌های غیربنزودیازپینی گیرنده GABA-A).....	۸۴
داروهای خواب‌آور مؤثر بر گیرنده ملاتونین.....	۸۷
بوسپیرون.....	۸۸
فصل ۵: داروهای محرک.....	۹۰
عوارض جانبی غیررایج اما بالقوه خطرناک.....	۹۳
داروهای غیرمحرک مورد استفاده در درمان ADHD.....	۹۶

فصل ۶: داروهای ضد تشنج (Antiepileptic Drugs) ۱۰۰

۱۰۰	کاربامازپین (Carbamazepine).....
۱۰۳	فنیئوتین (Phenyton).....
۱۰۶	والپروات سدیم (Valproate sodium).....
۱۰۹	فنو باربیتال (Phenobarbital).....
۱۱۱	پگابالین (Pregabalin).....
۱۱۲	گاباپنتین (Gabapentin).....
۱۱۴	لاموتریزین (Lamotrigine).....
۱۱۶	تیاگابین (Tiagabine).....
۱۱۸	توپیرامات (Topiramate).....
۱۲۰	لوتیرامتام (Levetiracetam).....
۱۲۱	اکس کاربازپین (Oxcarbazepine).....
۱۲۳	روفینامید (Rufinamide).....
۱۲۴	لاکوزامید (Lacosamid).....
۱۲۵	زونیسامید (Zonisamide).....
۱۲۶	اتوسوکسیماید (Ethosuximide).....

فصل ۷: داروهای مورد استفاده در درمان انواع سردرد..... ۱۲۹

۱۳۰	تریپتان‌ها (Triptans).....
۱۳۵	آلکالوئیدهای ارگوت.....
۱۴۰	داروهای پیشگیری کننده از ایجاد سردرد.....
۱۴۵	داروهای مورد استفاده در پیشگیری از ایجاد سردرد خوشه‌ای (Cluster).....

فصل ۸: داروهای مورد استفاده در بیماری مولتیپل اسکلروز (MS)..... ۱۴۶

۱۴۶	کورتیکو استروئیدها.....
۱۵۲	اینترفرون (Interferon).....
۱۶۱	گلاتیرامر (Copaxone®).....
۱۶۳	میتوکسانترون (Novantrone®).....
۱۶۶	تالیزوماب (Tysabri®).....
۱۶۹	فینگولیمود (Gilenya®).....

فصل ۹: داروهای مورد استفاده در درمان بیماری پارکینسون..... ۱۷۴

۱۷۵	آگونیست‌های دوپامین.....
۱۷۷	پرامی یکسول (Mirapex®).....
۱۸۱	روتی گوتن (Rotigotine).....
۱۸۶	آمانتادین (Amantadine).....
۱۸۸	داروهای مهارکننده آنزیم کاتکول - ا - متیل ترانسفراز.....
۱۹۰	داروهای مهارکننده مونوآمینو اکسیداز.....
۱۹۱	داروهای آنتیکولینرژیک.....
۱۹۲	داروهای تحقیقاتی مورد بررسی برای درمان بیماران مبتلا به پارکینسون.....

فصل ۱۰ : داروهای مورد استفاده در درمان فراموشی (دمانس، آلزایمر).....	۱۹۴
دونپزیل (Donepezil (Aricept®).....	۱۹۴
ریواستیگمین (Rivastigmine (Exelon®).....	۱۹۶
گالانتامین (Galantamine (Reminyl®).....	۱۹۷
ممانتین (Memantine (Namenda®).....	۱۹۹

بخش دوم : بیماری‌های شایع اعصاب و روان ۲۰۱

فصل ۱۱ : اختلالات افسردگی (Depressive Disorders).....	۲۰۳
معیارهای تشخیصی DSM-IV برای افسردگی ماژور.....	۲۰۶

فصل ۱۲ : اسکیزوفرنی.....	۲۴۷
--------------------------	-----

اپیدمیولوژی.....	۲۴۷
معانی برخی واژگان رایج در بیماری اسکیزوفرنی.....	۲۵۲
راهکارهای درمانی برای کنترل عوارض خارج هرمی داروهای آنتیساکوتیک.....	۲۷۰
فاکتورهای قابل توجه در هنگام ارزیابی علل عدم پاسخ مناسب به درمان.....	۲۷۴
پایش غلظت سرمی.....	۲۸۳
سایر داروهای مورد استفاده در درمان بیمارانی اسکیزوفرنی.....	۲۸۴
بارداری و اسکیزوفرنی.....	۲۸۶
اسکیزوفرنی در کودکان.....	۲۸۷
درمان‌های مکمل و ترکیبی.....	۲۸۷

فصل ۱۳ : اختلالات خلقی دوقطبی (Bipolar Disorders).....	۲۹۲
--	-----

معیارهای تشخیصی DSM-IV-TR برای دوره‌های مانیک.....	۲۹۴
اپیدمیولوژی.....	۲۹۵
مشکلات ناشی از اختلال خلقی دوقطبی.....	۳۰۰
مروری کلی بر درمان اختلال خلقی دوقطبی.....	۳۰۱
درمان فاز حاد مانیا.....	۳۰۳
مصرف لیتیم در بارداری.....	۳۰۷
داروهای آنتیساکوتیک آتیبیک.....	۳۰۸
داروهای ضد تشنج.....	۳۰۸
درمان ترکیبی.....	۳۰۹
بنزودیازپین‌ها و داروهای آنتیساکوتیک برای کنترل برآشفته‌گی حاد در فاز مانیا.....	۳۱۰
درمان افسردگی حاد در اختلال دوقطبی.....	۳۱۱
لاموتریزین.....	۳۱۲
داروهای آنتیساکوتیک آتیبیک.....	۳۱۳
درمان نگهدارنده در اختلال خلقی دوقطبی.....	۳۱۵
داروهای آنتیساکوتیک آتیبیک.....	۳۱۵
شوک درمانی (ECT).....	۳۱۶

فصل ۱۴: اختلالات اضطرابی..... ۳۱۸

۳۲۰	ایدیومولوژی.....
۳۲۰	علل ثانویه اضطراب.....
۳۲۱	اختلال اضطرابی فراگیر.....
۳۲۲	معیارهای تشخیصی GAD در سیستم DSM-IV-TR.....
۳۲۳	عوامل مؤثر در انتخاب بنزودیازپین‌ها.....
۳۲۹	سایر داروهای مؤثر در درمان اختلال اضطرابی فراگیر.....
۳۲۹	درستیرون.....
۳۳۰	اختلال پانیک.....
۳۳۳	داروهای SSRی و ونلافاکسین.....
۳۳۴	بنزودیازپین‌ها.....
۳۳۸	فازهای درمان در اختلال پانیک.....
۳۳۹	اختلالات قویا.....
۳۴۰	اختلال اضطرابی اجتماعی.....
۳۴۱	ایدیومولوژی و دوره بیماری.....
۳۴۲	داروهای SSRی و ونلافاکسین.....
۳۴۳	درمان اختلال اضطرابی اجتماعی در کودکان.....
۳۴۴	فازهای درمان.....
۳۴۵	قویای خاص.....
۳۴۶	اختلال استرس پس از حادثه (PTSD).....
۳۴۶	معیارهای تشخیصی DSM-IV-TR برای اختلال استرس پس از حادثه.....
۳۴۷	ایدیومولوژی و دوره بیماری.....
۳۴۹	داروهای دسته SSRی.....
۳۵۲	اختلال وسواس اجباری (OCD).....
۳۵۳	ایدیومولوژی و دوره بالینی.....

فصل ۱۵: اختلالات خواب..... ۳۶۰

۳۶۱	ایدیومولوژی.....
۳۶۲	مراحل خواب.....
۳۶۵	اثرات داروها بر سیستم‌های عصبی - شیمیایی دخیل در فرایندهای خواب و بیداری.....
۳۶۶	بی‌خوابی (Insomnia).....
۳۶۷	ایدیومولوژی.....
۳۷۹	بی‌خوابی و اختلالات روان‌پزشکی.....
۳۸۱	بی‌خوابی در افراد مسن.....
۳۸۲	بی‌خوابی در کودکان.....
۳۸۵	بی‌خوابی در دوران بارداری و شیردهی.....
۳۸۵	قطع تنفس هنگام خواب (Sleep Apnea).....
۳۸۶	آپنه انسدادی هنگام خواب (OSA).....
۳۸۸	آپنه تنفسی مرکزی هنگام خواب (CSA).....
۳۸۹	نارکولپسی.....

اختلالات ریتم شبانه‌روزی.....	۳۹۳
سندرم پای بی‌قرار (Restless Leg syndrome (RLS).....	۳۹۵
حرکت دوره‌های اعضا یا پا در طول خواب (PLMS).....	۳۹۷
فصل ۱۶: اختلال بیشفعالی - فقدان توجه (ADHD) در کودکان، نوجوانان و بزرگسالان.....	
ایدیوپاتی.....	۳۹۹
ایدیوپاتی.....	۳۹۹
فصل ۱۷: بیماری پارکینسون.....	
ایدیوپاتی.....	۴۰۸
ایدیوپاتی.....	۴۰۹
علائم بالینی پارکینسون.....	۴۰۹
مرواریدی در درمان پارکینسون.....	۴۱۱
فصل ۱۸: بیماری صرع (Epilepsy).....	
دسته‌بندی حملات صرع.....	۴۲۶
درمان حملات صرع.....	۴۲۹
صرع ابسانس (پتی مال) - غیاب - Absence seizure.....	۴۳۹
درمان صرع در سالمندان.....	۴۴۰
تشخیص به دنبال تب بالا (Febrile Seizure).....	۴۴۰
مصرف داروهای ضدصرع در خانم‌ها.....	۴۴۲
صرع پایدار یا مقاوم (Status epilepticus).....	۴۴۴
فصل ۱۹: بیماری‌های عروق مغزی (Cerebrovascular Disorders).....	
ایدیوپاتی.....	۴۴۷
پاتوفیزیولوژی.....	۴۴۹
سکته مغزی و حوادث ایسکمیک.....	۴۵۷
کاربرد داروهای ترومبولیتیک در بیماران سکته مغزی.....	۴۶۰
خونریزی تحت عنکبوتیه (ساب آراکنوئید).....	۴۶۱
فصل ۲۰: دمانس و آلزایمر.....	
بیماری آلزایمر (Alzheimer Disease).....	۴۶۳
دمانس عروقی (Vascular Dementia).....	۴۶۹
دمانس اجسام لوی (Lewy body dementia).....	۴۷۱
فصل ۲۱: بیماری مولتیپل اسکلروزیس (MS).....	
ایدیوپاتی.....	۴۷۳
پاتوفیزیولوژی.....	۴۷۵
تظاهرات بالینی.....	۴۷۶
درمان بیماری MS.....	۴۷۹
ام اس و بارداری.....	۴۸۶
فصل ۲۲: سردرد.....	
.....	۴۸۸

۴۸۹		میگرن (Migrane)
۴۸۹		پاتوژنز میگرن
۴۹۰		اپیدمیولوژی
۴۹۱		درمان میگرن
۴۹۷		میگرن مقاوم به درمان (Interactable Migrane)
۴۹۹		سر درد خوشه‌ای (Cluster)
۴۹۹		پاتوفیزیولوژی
۵۰۰		درمان سر درد خوشه‌ای
۵۰۲		سر درد تنشی
۵۰۲		پاتوفیزیولوژی

مشکلات اعصاب و روان همانند اضطراب، بی‌قراری، ترس، استرس، بی‌خوابی، افسردگی و سردرد از جمله اختلالات شایع فردی در جامعه می‌باشند. بیماری‌هایی همانند اسکیزوفرنی، اختلالات دوقطبی، صرع، پارکینسون، مولتیپل اسکلروز، آلزایمر و دمانس و حوادث ایسکمیک مغزی اختلالات مزمن روانی-عصبی بوده که درکنار تحت تاثیر قراردادن کیفیت زندگی بیماران باعث تحمیل هزینه و مرگ و میر می‌شوند. مشکل عمده در این گروه از بیماران تشخیص صحیح و سریع بیماری و شروع مداخلات درمانی می‌باشد. متأسفانه بسیاری از افراد به مشکلات روانپزشکی توجه کافی نداشته و بدلیل ترس از برچسب این اختلالات در مراحل اولیه مراجعه نداشته و تشخیص داده نمی‌شوند. در مراحل پیشرفته‌تر بیماری معمولاً عوارض بیماری ظاهر شده و موفقیت درمانی کمتر است. مداخلات درمانی در بیماری‌های اعصاب و روان شامل روان‌درمانی، دارودرمانی و درمان‌های دیگر از جمله درمان با شوک الکتریکی می‌باشند. بسیاری از بیماران نیازمند به درمان با داروهای سایکوتروپیک مناسب می‌باشند. همانند دیگر مداخلات درمانی، دارودرمانی اختلالات اعصاب و روان امری تخصصی بوده که توسط متخصصین مربوطه انجام می‌شود. انتخاب داروی مناسب، بایش اثربخشی و عوارض دارویی، توجه به تداخلات دارویی و آموزش بیماران بسیار حائز اهمیت است. زمان دارودرمانی این بیماران معمولاً طولانی مدت بوده و همکاری بیماران با رژیم‌های درمانی و توجه به هزینه- اثربخشی درمان اهمیت فراوان دارد. خوشبختانه با توجه به اهمیت دادن شرکت‌های دارویی به کاهش عوارض جانبی داروها، داروهای جدید مورد استفاده در درمان بیماری‌های اعصاب و روان در کنار اثربخشی مناسب، دارای پروفایل عوارض و تداخلات دارویی قابل قبول‌تری می‌باشند.

مطالب این کتاب در دو بخش جمع‌آوری شده است. در بخش اول به معرفی تفصیلی داروهای مورد استفاده در درمان بیماری‌های شایع اعصاب و

روان پرداخته شده است. در این بخش به معرفی مکانیسم اثر، عوارض جانبی، مشخصات فارماکوکینتیکی، اثربخشی، تداخلات دارویی و مصرف در گروه‌های خاص برای هر گروه دارویی پرداخته شده است. در این بخش از کتاب، ضمن معرفی داروهای جدیدتر در اختلالات اعصاب و روان، به اشکال دارویی موجود در ایران نیز به طور کجرا پرداخته شده است. در بخش دوم کتاب به درمان‌شناسی بیماری‌های رایج اعصاب و روان پرداخته اشاره شده است. معرفی بیماری، اپیدمیولوژی و اتیولوژی، معیارهای تشخیصی، علایم بالینی، درمان (دارویی و غیردارویی) برای هر بیماری در نظر گرفته شده است. مشخصه عمده این بخش از کتاب مقایسه اثربخشی درمان‌های مختلف و انتخاب درمان بر اساس آخرین راهنماهای معتبر دنیا می‌باشد. سعی شده است جهت توضیح بیشتر برخی از مباحث از نسخ واقعی استفاده شود و نکات موردنیاز در قالب نسخه ارائه گردد.

بی‌شک این مجموعه حاوی اشکالات فراوان می‌باشد که بازخورد خوانندگان و صاحب‌نظران محترم در تصحیح این کتاب در چاپ بعدی کتاب برای ما بسیار ارزشمند است.

مؤلفان